

Cronica vieții academice

1 septembrie

Secția de științe tehnice a Academiei Române și Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST)-DIT au organizat în Aula Academiei Române Simpozionul omagial „Traian Vuia – 75 de ani de la trecerea în eternitate”. După *Cuvântul de deschidere* rostit de acad. Nicolae-Victor Zamfir, vicepreședinte al Academiei Române, au susținut alocuțiuni:

- academician Dorel Banabic, președintele Secției de științe tehnice,
- general de flotilă aeriană dr. Ioan Mischie, Statul Major al Forțelor Aeriene,
- gl. lt. (ret.) dr. ing. cosmonaut Dumitru-Dorin Prunariu, membru de onoare al Academiei Române,
- ambasador dr. Radu Homescu, Divizia de Istoria Științei CRIFST-DIS,
- ing. Dan Antoniu, Divizia de Istoria Tehnicii CRIFST-DIT,
- dr. Zoran Marcov, Muzeul Banatului Timișoara.

Simpozionul a fost urmat de expoziția „Traian Vuia – concepte și invenții”, organizată de Biblioteca Academiei Române.

3 septembrie

Academia Română a semnat, în cadru festiv, contractele de acordare a 34 de burse de merit pentru elevi performanți cu un potențial financiar redus. La evenimentul coordonat de acad. Ioan Dumitrache, secretarul general al Academiei Române, și desfășurat în Aula Academiei Române, au fost prezenți: acad. Mircea Dumitru, acad. Marius Andruh, acad. Nicolae Zamfir și acad. Dumitru Murariu, vicepreședinții Academiei Române, prof. Vasile Pârvulescu, membru corespondent al Academiei, reprezentanți ai

Fundației „Patrimoniu” a Academiei, finanțatoare a burselor. Manifestarea a inclus un moment al bursierilor, alcătuit din intervenții ale elevilor, minirecitaluri muzicale și imagini de la Școala de vară „Sub semnul istoriei”, oferită anual de Academia Română câștigătorilor și desfășurată la Centrul de Dezvoltare Durabilă din comuna General Berthelot, Hațeg.

10 septembrie

La Clubul Academicienilor, dr. Georgeta Filitti, membru de onoare al Academiei Române, a susținut Conferința „Dora d’Istria, o scriitoare aproape uitată”. *Cuvântul de prezentare* a fost rostit de acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române.

10 septembrie

În Aula Academiei Române a avut loc lansarea volumului *Palatul de Justiție și sediile Înaltei Curți de Casație și Justiție – 130 de ani*, eveniment organizat de Academia Română și Înalta Curte de Casație și Justiție. La manifestare, au luat cuvântul: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, Corina-Alina Corbu, ex-președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Silvia Colfescu, director editorial al Editurii Vreamea, prof. ing. Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române și director general al Bibliotecii Academiei.

25 septembrie

În cadrul Conferințelor „Dalles” ale Academiei Române, acad. Irinel Popescu a susținut Conferința „Medicină și spiritualitate”.

1 octombrie

Secția de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie a Academiei Române a organizat

la Clubul Academicienilor Simpozionul „Sincronismul lovinescian în dezbatere”. După *Cuvântul de deschidere* rostit de acad. Ioan-Aurel Pop, au urmat alocuțiuni susținute de:

- prof. univ. dr. Mihai Zamfir, membru de onoare al Academiei Române, *Urmașii lui E. Lovinescu*;

- Varujan Vosganian, președintele Uniunii Scriitorilor din România, *Eliberarea din captivitatea monitorizărilor*;

- conf. univ. dr. Paul Cernat, Facultatea de Litere, Universitatea din București, *E. Lovinescu, „învinsul situațiilor oficiale”*;

- prof. univ. dr. Ioan Stanomir, Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, *Un liberal conservator: E. Lovinescu*;

- prof. univ. dr. Vasile Spiridon, Facultatea de Litere, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, *Sincronism și (in)diferență azi*.

Simpozionul face parte din seria de manifestări prevăzute în cadrul „Proiectului național românesc în orizontul secolului 21: reinterpretări și reevaluări la centenarul publicării lucrării *Istoria civilizației române moderne* de Eugen Lovinescu”.

1 octombrie

În Aula Academiei Române a avut loc lansarea de carte *Cum am devenit dosarul 148074*, autor Jean-Jacques Askenasy. La eveniment, au rostit alocuțiuni: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, ES dr. Lior Ben Dor, ambasadorul Israelului în România, ES Edward Iosiper, ambasadorul României în Israel, dr. Emilia Șercan, prof. dr. Jean-Jacques Askenasy, membru de onoare al Academiei Române.

1 octombrie

În Amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române a avut loc Conferința-dezbatere „Salvați Băile Herculane!” În deschidere, prof. ing. Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române, directorul general al Bibliotecii Academiei Române, moderatorul evenimentului, a susținut prezentarea: *Salvați Băile Herculane, patrimoniul abandonat al României!* Au urmat alocuțiuni rostite de:

- acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, *Cuvânt despre un reper istoric și un simbol cultural: Băile Herculane*;

- Corina Alina Corbu, președinta Înaltei Curți de Casație și Justiție, *Aspecte juridice privind situația ansamblurilor istorice din Băile Herculane*;

- Andras Istvan Demeter, ministrul Culturii, *Despre relevanța culturală a Băilor Herculane și posibilitățile de implicare ale Ministerului Culturii în protejarea identității acestora*;

- Gabriel Bogdan Ștețco, secretar de stat în Ministerul Economiei, Dezvoltării, Antreprenoriatului și Turismului (MEDAT), *Băile Herculane în strategia MEDAT. Spre o stațiune de interes național*;

- Silviu Hurduzeu, președintele Consiliului Județean Caraș-Severin, *Punct de vedere al autorității locale privind situația monumentelor din Băile Herculane*;

- Gheorghe Orza, primarul orașului Băile Herculane, *Salvarea unui simbol al culturii balneare europene: Băile Herculane – trecut glorios, prezent fragil, viitor posibil numai prin intervenție publică*;

- Adrian Miulescu, manager al Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie (INRMFB), *Salvarea patrimoniului prin sănătate: viziunea INRMFB*.

Conferința are ca scop readucerea în atenția opiniei publice și a autorităților competente a situației critice de degradare în care se află părți dintr-un ansamblu arhitectural de o mare importanță istorică, turistică, medicală și culturală pentru România.

2 octombrie

În Amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române, Secția de științe tehnice a Academiei Române, Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST), Divizia de Istoria Tehnicii (DIT) au organizat Simpozionul omagial „Petrache Poenaru – 150 de ani de la trecerea în eternitate”

După *Cuvântul de deschidere* rostit de acad. Ioan Dumitrache, secretarul general al Academiei Române, au urmat alocuțiuni susținute de:

- dr. ing. Nicolae Rotar, membru al Diviziei de Istoria Științei CRIFST-DIS, *Petrache Poenaru și Eforia Școalelor Naționale*;

- prof. Petre Crăciun, Uniunea Scriitorilor din România, *Stiloul românesc, de la invenția lui*

Petrache Poenaru la producția industrială din anii 1950–1990;

- prof. dr. Eufrosina Otlăcan, membră a Diviziei de Istoria Științei CRIFST-DIS, *Petrache Poenaru, deschizător de drum în matematica românească;*

- drd. Elena-Aurelia Țene, dr. Ancuța Manea, dr. Florinela Georgescu, membre ale Diviziei de Istoria Științei CRIFST-DIT, Administrația Națională de Meteorologie, *Pionieri ai măsurătorilor meteorologice pe teritoriul României – Petrache Poenaru;*

- acad. Viorel Bădescu, Secția de științe tehnice a Academiei Române, *Petrache Poenaru și introducerea sistemului metric zecimal în țările române;*

- ing. Dănuț Șerban, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii CRIFST-DIT, *Mărturii privind activitatea academică și de pionierat a lui Petrache Poenaru;*

- Alina Băltăc, Editura Corint Junior, *Români de succes: Petrache Poenaru.*

2-3 octombrie

Fundația Națională pentru Știință și Artă a Academiei Române, Academia Română, Institutul Franței, Institutul Francez de Relații Internaționale, Academia Regală de Științe Economice și Financiare din Spania – Institutul Spaniei, în parteneriat cu Primăria Generală a Municipiului București și Muzeul Național al Literaturii Române, au organizat Seminarul internațional „Penser l’Europe”, ediția a XXII-a, cu tema „Soft power și hard power ale Europei în era confruntărilor globale” / “Le soft et le hard power de l’Europe à l’ère des affrontements globaux”.

Lucrările seminarului ce a avut loc în Aula Academiei Române și în Sala de Prezidiu a Academiei Române s-au desfășurat în limbile franceză și engleză.

2 octombrie: La Sesiunea de deschidere, în Aula Academiei Române, au rostit alocuțiuni: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, ES Nicolas Warnery, ambasadorul Franței în România, prof. univ. Thierry de Montbrial, membru de onoare al Academiei Române, fondator și președinte al Institutului Francez de Relații Internaționale, acad. Maya Simionescu,

președinta Fundației Naționale pentru Știință și Artă.

Sesiunea I: *Au ideologiile nedemocratice un viitor în Europa? / Les idéologies non-démocratiques ont-elles un avenir en Europe?;* moderatori: ÎPS Ioan Robu, membru de onoare al Academiei Române, Jaime Gil Aluja, membru de onoare al Aca-

demiei Române, acad. Maya Simionescu.

Sesiunea a II-a: *Ce rămâne din Europa luminilor? / Que reste-t-il de l’Europe des lumières?;* moderatori: Michael Metzeltin, membru de onoare al Academiei Române, acad. Marius Andruh.

Sesiunea a III-a: *Europa de azi și de mâine / L’Europe d’aujourd’hui et de demain;* moderatori: Jean-Jacques Askenasy, membru de onoare al Academiei Române, acad. Mircea Dumitru, Joaquim Gironella Coll.

3 octombrie: În Sala de Prezidiu a Academiei Române a avut loc prezentarea volumului *L’ère des affrontements*, Editura Dunod, 2025, autor: Thierry de Montbrial, interlocutor: acad. Daniel Dăianu.

Sesiunea a IV-a: *Europa în era confruntărilor globale / L’europe à l’ère des confrontations globales;* moderatori: Mohamed Laichoubi, Valeriu Ioan-Franc, membru corespondent al Academiei Române.

Sesiunea a V-a: *Poate Uniunea Europeană supraviețui fără să se reînnoiască? L’Union Européenne peut-elle survivre sans se renouveler?;* moderatori: Simeon Angelov, Wilhelm Dancă, membru corespondent al Academiei Române.

Au urmat discuții generale și concluzii. Seminarul a fost dedicat academicianului profesor Eugen Simion, fondatorul seriei de conferințe ale Academiei Române „Penser l’Europe”.

3 octombrie

În Aula Academiei Române, prof. Gavril Farkas, Universitatea Humboldt, Germania, a susținut Conferința „Două secole de curbe algebrice”. Conferința face parte din ciclul de manifestări științifice anuale intitulat „Conferințele David Emmanuel”, organizat de Secția de științe matematice a Academiei Române și denumit astfel după inițiatorul școlii matematice moderne bucureștene, David Emmanuel, membru de onoare al Academiei Române.

7 octombrie

La Clubul Academicienilor, a avut loc Sesiunea de comunicări „Mitologia românească – o deschidere către lumea francofonă în cadrul acordului de cooperare științifică dintre Academia Română și Wallonie-Brussels International pentru perioada 2025–2026”; organizatori: Academia Română, L’Université libre de Bruxelles – ULB, Institutul Limbii Române Wallonie-Brussels International.

În cadrul manifestării au susținut alocuțiuni:

- acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române, *Remarques d’ouverture/ Cuvânt de deschidere*;

- acad. Baudouin Decharneux, Academia Regală din Belgia, Academia din Atena, Grecia, *Ce este mitul? O structură univerală?/ Qu’est-ce qu’un mythe? Une structure universelle?*;

- prof. univ. dr. Alexandra Crăciun, Facultatea de Litere, Universitatea din București *Lunaticii. Mitologii ale separării la Ștefan Câlția și Hieronymus Bosch/ Lunatics. Mythologies of Detachment: Ștefan Câlția and Hieronymus Bosch*;

- conf. univ. dr. Cristina Alice Toma, Universitatea din București, Université libre de Bruxelles – ULB, Institutul Limbii Române, *Un itinerar româno-francofon: motiv literar, motiv existențial, motiv mitic la Anna de Noailles și Martha Bibescu/ Un itinéraire roumain-francophone: motif littéraire, motif existentiel, motif mythique chez Anna de Noailles et Martha Bibescu*;

- cercetător dr. Oana Soare, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, *Mircea Eliade și mitologia de tinerețe/ Mircea Eliade et la mythologie de la jeunesse*.

8 octombrie

Cabinetul de Stampe și Cabinetul de Manuscrise, Carte Rară ale Bibliotecii Academiei Române au organizat în Sala „Theodor Pallady” a Bibliotecii Academiei Române vernisajul Expoziției „Regina Maria – 150 de ani de la naștere”.

La eveniment au luat cuvântul: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, prof. ing. Nicolae Noica, directorul general al Bibliotecii Academiei Române, dr. Narcis Dorin Ion, directorul general al Muzeului Național Peleş.

8 octombrie

În Aula Academiei Române, prof. emerit Roberto Antonelli, președintele Academiei naționale a Italiei, a susținut Conferința „Există o literatură europeană?”; organizatori Academia Română în parteneriat cu Ambasciata d’Italia, Bucurest.

8 octombrie

În Aula Academiei Române, conf. univ. Cătălin Pavel, Universitatea „Ovidius” din Constanța, a susținut Conferința „Arheologia și efemerul etern”. Evenimentul, moderat de acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române, face parte din ciclul de conferințe „Ora de știință”.

9 octombrie

În Aula Academiei Române a avut loc lansarea de carte „Istoria Bibliotecii Academiei Române”, vol. IV: 1948–1989. Biblioteca Academiei Române a lansat cel de-al patrulea volum din ampla și complexa lucrare ce este consacrată parcursului său istoric și cultural. La manifestare au rostit alocuțiuni: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, prof. ing. Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române, directorul general al Bibliotecii Academiei Române.

9 octombrie

Secția de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie a Academiei Române a organizat la Clubul Academicienilor Dezbateră *Masteratul didactic, încotro?*; moderator acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române. La eveniment au fost invitați acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Nicolae Zamfir, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Mircea Martin, prof. univ. dr. Daniel David, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Romiță Iucu, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Rodica Zafiu, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Liviu Ornea, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Alexandru Babeș, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Lucian Ciolan, prof. univ. dr. Cătălin Glava, prof. univ. dr. Daniela

Dumitru, prof. univ. dr. Liviu Papadima, prof. univ. dr. Oana Fotache Dubălaru, conf. univ. dr. Marian Ilie, conf. univ. dr. Florentina Sâmihiian.

16 octombrie

Institutul de Sociologie al Academiei Române și Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologie al Universității de Stat din Moldova au organizat Conferința „Mihai Eminescu și modernitatea tradiției”, ce are ca scop reluarea, reevaluarea și valorificarea în spirit modern a ideilor eminesciene, precum și evidențierea caracterului peren al operei teoretice a poetului național.

După *Cuvântul de deschidere* rostit de acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, au susținut alocuțiuni:

- Valeriu Matei, membru de onoare al Academiei Române, *Actualitatea lui Eminescu*;

- prof. univ. Ilie Bădescu, membru corespondent al Academiei Române, *Sincronizarea cu Eminescu. De la teoria „salariului natural” la teoria „pragurilor de sărăcie”*;

- acad. Victor Juc, *Idei eminesciene privind construcția de stat: abodări diacronice și sincrone*;

- dr. Radu Baltasiu, *Eminescu – mereu începutul nostru*;

- dr. Mircea Platon, *Eminescu și rolul tradiției la „Convorbiri literare” în epoca lui Iacob Negruzzi*;

- dr. Dragoș Popescu, *Eminescu în pseudotradiția „gândirii sociale și filozofice românești din a doua jumătate a secolului al XX-lea*;

- dr. Lucian Dumitrescu, *Mihai Eminescu și colonialitatea puterii. Premisele unui realism românesc*;

- dr. Cristi Pantelimon, *Eminescu, un conservator... progresist*;

- dr. Tudor Avriganu, *Mihai Eminescu și profesorii lui de drept*;

- dr. George Damian, *Modernizarea în publicistica lui Eminescu. O abordare cantitativă*;

- dr. Victor Mocanu, dr. Angela Mocanu, *Problema coeziunii sociale în creația lui Mihai Eminescu*;

- dr. Maria Diacon, *Mobilitatea academică a lui Mihai Eminescu la Viena, o paralelă cu mobilitățile academice din zilele noastre*;

- dr. Irina Ceacâr, *Mihai Eminescu și reziliența culturală. Rolul literaturii în fața crizelor identitare și geopolitice*;

- dr. Veaceslav Ungureanu, *Politica externă a României în perioada modernă în opera eminesciană*;

- dr. Alexandru Roșca, *Mihai Eminescu și critica instituțiilor politice: actualitatea conceptului de „forme fără fond”*;

- Angela Staver, *Valențele formative ale poeziei lui Mihai Eminescu în educația estetică și culturală*;

- dr. Maria Mitrică, *Eminescu – un jurnalist modern înainte de vreme. Relația cu Agenția de Presă Havas*.

16 octombrie

În cadrul Conferințelor „Ora de știință”, lector univ. univ. Paul Gabriel Sandu, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București, a susținut Conferința „Martin Heidegger, ultimul romantic”. Manifestarea, desfășurată în Aula Academiei Române, a fost moderată de acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române.

22 octombrie

Academia Română și Societatea de Cultură Macedo-Română au organizat în Aula Academiei Române o sesiune de sărbătorire a 100 de ani de la stabilirea macedoromânilor în Dobrogea.

În deschiderea ședinței, au luat cuvântul: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Nicolae Saramandu, președintele Societății de Cultură Macedo-Română. Au urmat comunicări susținute de:

- Viorel Stănilă, *Anul 1940 în istoria românilor*;

- Manuela Nevaci, *Cercetări recente la macedoromânii din Dobrogea*;

- Adina Berciu-Drăghicescu, *Personalități care au contribuit la stabilirea macedoromânilor în Dobrogea*;

- Emil Țîrcomnicu, *Stabilirea macedoromânilor în Dobrogea (1879–1940)*.

17 octombrie

În cadrul Conferințelor „Conexiuni”, organizate de Academia Română, prof. Dan-

Cristian Vodnar, membru corespondent al Academiei Române, a susținut expunerea „Povestea zahărului”, ce aduce în atenția publicului o scurtă istorie a producerii zahărului și a comercializării acestuia în Europa.

29 octombrie

La Clubul academicienilor, prof. Francesco Guida, Universitatea Roma Tre, membru de onoare al Academiei Române, a susținut Conferința „Presa în Roma eliberată și evenimentele din România de la arestarea lui Ion Antonescu până la numirea guvernului Petru Groza”.

30 octombrie

La Sala „Dalles”, dr. Georgeta Filitti, membru de onoare al Academiei Române, a susținut Conferința „Comori culturale bucureștene. Muzeul de Artă Veche Apuseană «Ing. Dumitru Furnică-Minovici»; al Academiei Române”. Manifestarea a avut loc în cadrul Conferințelor „Dalles”, organizate de Academia Română.

31 octombrie

Academia Română, Centrul de Cercetări interdisciplinare în științe umaniste și sociale de la Universitatea „Paul Valéry” din Montpellier, Fundația Familiei „Menachem H. Elias” și B’nai Brith România au organizat Simpozionul internațional „Iuliu Barasch”, ediția a III-a. „Solomon Marcus (1925-2016). De la Bacău la București”. La Sesiunea de deschidere au participat acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Irinel Popescu, inițiator al Simpozionului internațional „Iuliu Barasch”, și conf. univ. Felicia Waldman, președinte al B’nai Brith România. În prima parte a manifestării au susținut prezentări:

- acad. Gheorghe Chivu, prezentarea volumului *Moses Gaster (1856–1939) – de la București la Londra*; volum coordonat de prof. univ. Carol Iancu, membru de onoare al Academiei Române;

- prof. dr. Jean-Jacques Askenasy, membru de onoare al Academiei Române, *Solomon Marcus și neuromatematica*;

- Alina Ledeanu, prezentarea celor două volume din revista „Secolul 21”, dedicate lui Solomon Marcus;

- prof. univ. Mina Rusu, prezentarea volumului *Marcus 100*;

- Valeriu Matei, membru de onoare al Academiei Române, prezentarea volumelor colecției „Iuliu Barasch” și a altor volume apărute la Editura Academiei Române.

În partea a doua a simpozionului au prezentat alocuțiuni:

- prof. dr. Jean-Jacques Askenasy, membru de onoare al Academiei Române, *Solomon Marcus și biosemiotica banalităților*;

- prof. univ. Sorin Antohi, *Solomon Marcus. Om și „uomo universale”*;

- prof. univ. Florica Dimitrescu-Niculescu, membru de onoare al Academiei Române, *Solomon Marcus – așa cum l-am cunoscut*;

- lector univ. Anca Tudorancea, *De la semn la sens: contribuția lui Solomon Marcus la semiotică*;

- conf. univ. Felicia Waldman, *Teme evreiești în cărțile lui Solomon Marcus*;

- Cassian Spiridon, *Solomon Marcus: arta, limba și știința perfectă*.

Ediția din acest an a simpozionului a fost dedicată academicianului Solomon Marcus, renumit matematician, deschizător de drumuri și ctitor al lingvisticii computaționale în România.